

Protokół
z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy
Społecznej w Stopnicy

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stopnicy jest gminną jednostką organizacyjną, realizującą zadania własne i zlecone gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje Miasto i Gminę Stopnica, w których zamieszkuje 7 657 mieszkańców. Burmistrzem Miasta i Gminy jest Pan Ryszard Zych.

Ośrodek Pomocy Społecznej został powołany na mocy Uchwały Nr X/51/90 Gminnej Rady Narodowej w Stopnicy z dnia 24 kwietnia 1990 roku w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą „Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stopnicy”.

Ośrodek posiada własny NIP 655-16-68-292 i REGON 290421343.

Kierownikiem Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest Pani Ewa Naporowska.

Ośrodek na dzień kontroli działał w oparciu o:

- 1) Statut stanowiący załącznik do Uchwały Nr XXVII/76/2017 Rady Miejskiej w Stopnicy z dnia 4 grudnia 2017 roku w sprawie zmiany nazwy jednostki organizacyjnej gminy pod nazwą „Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stopnicy” oraz nowego brzmienia jej statutu. Statut zmieniony został na mocy Uchwały Nr XXXV/61/2018 Rady Miejskiej w Stopnicy z dnia 31 października 2018 roku w sprawie wprowadzenia zmian do Statutu Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stopnicy;
- 2) Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 42/2018 Burmistrza Miasta i Gminy Stopnica z dnia 13 lutego 2018 roku w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Organizacyjnego Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stopnicy, zmieniony Zarządzeniem Nr 139/2018 Kierownika Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 8 października 2018 roku, a zatwierdzony Zarządzeniem Nr 139/2018 Burmistrza Miasta i Gminy Stopnica z dnia 8 października 2018 roku;
- 3) Uchwałę Nr XIX/61/2016 Rady Miejskiej w Stopnicy z dnia 30 grudnia 2016 roku w sprawie określenia szczegółowych zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat jak również tryb ich pobierania;

- 4) Uchwałę Nr XXVIII/70/2013 Rady Gminy Stopnica z dnia 30 grudnia 2013 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego oraz określenia zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych udzielonego w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”;
- 5) Uchwałę Nr XXIX/4/2014 Rady Gminy Stopnica z dnia 18 marca 2014 roku w sprawie uchwalenia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020;
- 6) Uchwałę Nr XIII/31/2017 Rady Miejskiej w Stopnicy z dnia 31 maja 2017 roku w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych udzielających schronienia osobom tego pozbawionym, w tym osobom bezdomnym, które ostatnie stałe miejsce zameldowania posiadały na terenie Gminy Stopnica;
- 7) Uchwałę Nr XXV/35/2013 Rady Gminy Stopnica z dnia 30 sierpnia 2013 roku w sprawie sposobu sprawienia pogrzebu przez Gminę Stopnica;
- 8) Zarządzenie Nr 7A/2018 Burmistrza Miasta i Gminy Stopnica z dnia 2 stycznia 2014 roku dla Kierownika MGOPS w Stopnicy do podejmowania decyzji administracyjnych w sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy;
- 9) Zarządzenie Nr 27/2017 Burmistrza Miasta i Gminy Stopnica z dnia 4 kwietnia 2017 roku w sprawie upoważnienia pracownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy;
- 10) Zarządzenie Nr 4/2014 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stopnicy z dnia 24 stycznia 2014 roku w sprawie zasad i wysokości przyznawania zasiłku celowego lub świadczenia rzeczowego w postaci artykułów żywnościowych lub posiłku w ramach wieloletniego programu „Pomoc gminy w zakresie dożywiania”.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

1. Renata Gwóźdź - starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego - koordynator kontroli - na podstawie upoważnienia do

*Przebieg
szel
Kf*
One

kontroli nr 841/2018 z dnia 30 listopada 2018 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach - Panią Bogumiłę Niziołek;

2. Barbara Smolanko - starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 842/2018 z dnia 30 listopada 2018 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach - Panią Bogumiłę Niziołek;
3. Katarzyna Wach- starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 840/2018 z dnia 30 listopada 2018 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach - Panią Bogumiłę Niziołek.

Kontrola została wpisana do *Książki MGOPS w Stopnicy* pod Nr 3/2018.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 03 - 04 grudnia 2018 roku.

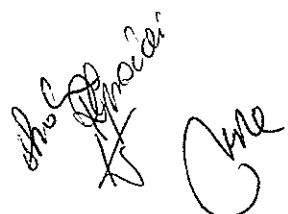
IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1508) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r., Nr 61, poz. 543 ze zm.).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2018 r. do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr.

2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz.1508).

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stopnicy mieści się w budynku Urzędu Gminy w Stopnicy, przy ul. Tadeusza Kościuszki 2, 28 – 130 Stopnica, tel. 41 377 98 12.

Warunki lokalowe Ośrodka Pomocy Społecznej opisano w protokole oględzin, który stanowi załącznik nr 1 do protokołu.

Ustalono, że jednostka zajmuje 4 pomieszczenia usytuowane na parterze: pokój kierownika, księgowej, pomieszczenie, w którym pracują pracownicy zajmujący się świadczeniami rodzinnymi i funduszem alimentacyjnym oraz pokój, który zajmują pracownicy socjalni. Pomieszczenia wyposażone są w sprzęt umożliwiający wykonywanie pracy biurowej.

Warunki lokalowe Ośrodka Pomocy Społecznej są złe, w jednym pokoju pracuje trzech pracowników socjalnych, klienci nie mają możliwości swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji MGOPS jest długotrwała i ciężka choroba, bezrobocie oraz niepełnosprawność.

Wypłata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest przelewem na indywidualne konta klientów lub w Kasie Banku Spółdzielczego w Stopnicy.

Ad 1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr.

Przedmiotem kontroli w zakresie zatrudnienia była kadra zatrudniona w obszarze pomocy społecznej (Zał. Nr 2 – Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi).

W Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Stopnicy w obszarze pomocy społecznej na dzień kontroli zatrudnionych było w ramach umowy o pracę na pełny etat 4 pracowników, tj.: kierownik, 2 starszych pracowników socjalnych i 1 pracownik socjalny. Na umowę - zlecenie zatrudniona jest osoba świadcząca specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Stopnica
Chle

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, że Kierownik Ośrodka posiada odpowiedni staż pracy i wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku oraz zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej – specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni oraz osoba świadcząca specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach pracy. Pracownicy socjalni posiadają legitymacje służbowe wydane według wzoru określonego rozporządzeniem w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Do obowiązków pracowników socjalnych należy: przyjmowanie zgłoszeń klientów o udzielenie pomocy społecznej, rozpoznawanie i diagnoza potrzeb socjalnych mieszkańców, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i kompletowanie niezbędnej dokumentacji do przyznawania świadczeń, wnioskowanie o udzielenie pomocy, prowadzenie akt osobowych klientów.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

liczba rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną/liczba pracowników socjalnych

123/3 = 41 rodzin

Z powyższego wynika, że stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, gdyż na jednego pracownika socjalnego przypada 41 rodzin, a w jednostce zatrudnionych jest nie mniej niż 3 pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy.

Zasiłki stałe

Z informacji przekazanych przez Kierownika MGOPS (Zał. Nr 3 pkt 23 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) wynika, że w 2018 roku do dnia kontroli pomoc w formie zasiłku stałego przyznano dla **28 osób**. Za **25 osób** Ośrodek odprowadzał składkę na ubezpieczenie zdrowotne.

Kontroli poddano losowo wybraną dokumentację stałych zasiłkobiorców, na podstawie której wydano decyzje administracyjne:

MGOPS.5100.16.2018;	MGOPS.5100.4.2018;	MGOPS.5100.14.2018;
MGOPS.5100.15.2018;	MGOPS.5100.1.2018;	MGOPS.5100.22.2018;
MGOPS.5100.25.2018;	MGOPS.5100.12.2018;	MGOPS.5100.18.2018;
MGOPS.5100.24.2018.		

Handwritten signature:
Kierownik
OPS

Skontrolowana dokumentacja zawierała dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Dokumenty potwierdzane są „za zgodność z oryginałem”, zawierają datę wpływu do Ośrodka.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W październiku 2018 roku zasiłki stałe zostały przeliczone zgodnie z obowiązującymi kryteriami dochodowymi, wynikającymi z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Decyzje zostały zmienione z urzędu, a przed ich wydaniem zostały przeprowadzone aktualizacje wywiadów środowiskowych.

W postanowieniu decyzji wpisywano wysokość świadczenia i okres, na jaki zostało ono przyznane oraz miejsce i termin wypłaty zasiłku.

Świadczenia stałe przyznawano na podstawie prawidłowo przywołanych artykułów ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Wymienione akty prawne widniały w podstawie prawnej z aktualnymi publikatorami. W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych przywołano również upoważnienie Kierownika MGOPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

Zespół kontrolny odnotował, że sprawdzonym decyzjom administracyjnym, wydanym na zasiłki stałe, nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując klienta o tym fakcie, w uzasadnieniu natomiast stosując zapis, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

Decyzje o przyznaniu pomocy odbierane były osobiście przez osoby zainteresowane.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz informowano klienta o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a., mówiącego o tym, że w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję,

a z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Ośrodek opłacał składki ubezpieczeniowe zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W stosunku do zasadności przyznanych świadczeń nie wniesiono zastrzeżeń.

Zasiłki okresowe

Z informacji sporządzonej przez Kierownika MGOPS wynika, że Ośrodek w 2018 roku do dnia kontroli pomocą okresową objął **23 osoby**. Głównym powodem przyznania tej formy wsparcia było bezrobocie.

Kontroli poddano losowo wybraną dokumentację osób objętych pomocą okresową, na mocy której wydano decyzje administracyjne o numerach:

MGOPS.5101.17.2018; MGOPS.5101.21.2018; MGOPS.5101.10.2018;
MGOPS.5101.50.2018; MGOPS.5101.25.2018; MGOPS.5101.23.2018;
MGOPS.5101.54.2018; MGOPS.5101.7.2018; MGOPS.5101.8.2018; MGOPS.5101.15.2018.

Ze skontrolowanych akt wynika, że na każdy wniosek o pomoc pracownicy socjalni sporządzali wywiad lub jego aktualizację (każdy wniosek posiadał datę wpływu). W aktach znajdują się aktualne zaświadczenia z zakładów pracy o wysokości dochodów, odcinki emerytur i rent, zaświadczenia z PUP, zaświadczenia lub oświadczenia o wysokości świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych wydanych na pomoc okresową przywołano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej i upoważnienie Kierownika lub pracownika OPS do wydawania decyzji w indywidualnych sprawach w zakresie pomocy społecznej. Powyższe akty prawne przytoczono w skontrolowanych decyzjach z aktualnymi publikatorami.

Zespół inspektorów odnotował, że sprawdzonym decyzjom, których termin wypłaty przypadał przed dniem ich uprawomocnienia, nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując stronę, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w uzasadnieniu natomiast stosując zapis, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

ihol
Pholcu'
HT
Qwe

W postanowieniu decyzji informowano stronę o wysokości udzielonej pomocy, powodzie jej przyznania, okresie na jaki pomoc została udzielona, powodzie przyznania wsparcia oraz o miejscu i terminie realizacji świadczenia.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji oraz informowano klienta o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a., mówiącego o prawie zrzeczenia się odwołania.

Wysokość świadczeń wypłacana była zgodnie z art. 38 ustawy o pomocy społecznej w części gwarantowanej z budżetu państwa.

Do zasadności udzielanej pomocy nie wnosi się uwag.

Wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Z informacji przekazanych przez Kierownika MGOPS wynika, że w roku 2018 z programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” skorzystało **110 rodzin**, z tego gorący posiłek w szkole otrzymało **52 rodziny**, a **58 rodzin** zasiłek celowy na zakup posiłku lub żywności.

Placówki Oświatowe na terenie Miasta i Gminy Stopnica, w których w 2018 roku prowadzone było dożywianie:

L.p.	Nazwa szkoły	Liczba dożywianych uczniów	Koszt posiłku	Rodzaj posiłku
1.	Zespół Szkolno - Przedszkolny w Stopnicy	60	3,00 zł (szkoła), 4,00 zł (przedszkole)	jedno danie gorące
2.	Niepubliczne Przedszkole „Akademia Stopnickiego Przedszkolaka”	1	4,00 zł	jedno danie gorące
	RAZEM	61		

Ponadto Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stopnicy opłacał w 2018 roku posiłki dla 32 dzieci uczęszczających do 9 placówek poza terenem Gminy. Koszt posiłku wynosił od 3,75 zł do 7,00 zł.

Pozytywnym jest fakt, że w placówkach oświatowych na terenie Gminy Stopnica dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami Programu dożywiania.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców, dotyczące przyznanej *pomocy w formie zasiłków celowych oraz posiłków* w ramach realizacji wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, na podstawie których wydano decyzje administracyjne nr:

MGOPS.5113.273.2018;	MGOPS.5113.272.2018;	MGOPS.5113.269.2018;
MGOPS.5113.243.2018;	MGOPS.5113.244.2018;	MGOPS.5113.267.2018;
MGOPS.5113.113.2018;	MGOPS.5113.200.2018;	MGOPS.5113.295.2018;
MGOPS.5113.266.2018;	MGOPS.5113.179.2018;	MGOPS.5113.228.2018;
MGOPS.5113.234.2018;	MGOPS.5113.214.2018;	MGOPS.5113.236.2018;
MGOPS.5113.208.2018; MGOPS.5113.204.2018; MGOPS.5113.188.2018.		

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy znajdowała się kompletna dokumentacja - aktualizacje wywiadów oraz pozostałe załączniki określające sytuację materialno-bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc. Wszystkie dokumenty poświadczające sytuację rodziny lub osoby, były opatrzone zapisem „za zgodność z oryginałem”.

Pomoc w ramach Programu przyznawana była w oparciu o aktualne przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. W podstawie prawnej widniało również upoważnienie Kierownika lub pracownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych z zakresu pomocy społecznej oraz Uchwała Nr XXVIII/70/2013 Rady Gminy Stopnica z dnia 30 grudnia 2013 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego oraz określenia zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych udzielonego w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W podstawie prawnej odnotowano brak Uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020, w związku z którą realizowano pomoc w zakresie dożywiania w 2018 roku. Uchwała widniała w uzasadnieniu decyzji, natomiast przywołano ją z nieaktualnym numerem.

W postanowieniu decyzji przyznającej posiłek określano kto jest biorcą, na jaki okres przyznano pomoc, liczbę dni w tygodniu, typ posiłku, kto jest realizatorem dożywiania, natomiast brak było informacji o cenie jednostkowej posiłku.

W zasiłkach celowych w miejscu tym wpisywano kwotę zasiłku, czas, na jaki świadczenie przyznano oraz sposób realizacji.

Decyzje administracyjne na posiłek wydawane są w ramach danego roku budżetowego.

Zespół kontrolny stwierdził, że w części decyzji przyznających zasiłki celowe z dożywiania, pomoc przyznano w sposób nieprawidłowy, tj. nie od daty złożenia wniosku, co jest niezgodne z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

Zespół kontrolny stwierdził, że sprawdzonym decyzjom nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując stronę, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w uzasadnieniu natomiast stosując zapis, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

W pouczeniu skontrolowanych decyzji informowano stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji oraz o prawie strony do zrzeczenia się odwołania i skutkach tego zrzeczenia.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych

Zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej MGOPS w Stopnicy przyznaje zasiłki celowe, celem zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału itp. Zgodnie z art. 41 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy, Ośrodek udziela również w szczególnie uzasadnionych przypadkach, niepodlegających zwrotowi specjalnych zasiłków celowych osobie lub rodzinie w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny.

Z informacji uzyskanej od Kierownika wynika, że w roku 2018 MGOPS udzielił pomocy w formie zasiłku celowego oraz zasiłku specjalnego celowego łącznie dla **52 osób**. Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta klientów, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o numerach:

zasilki celowe:

MGOPS.5102.113.2018;	MGOPS.5102.73.2018;	MGOPS.5102.3.2018;
MGOPS.5102.46.2018	MGOPS.5102.149.2018;	MGOPS.5102.145.2018;
MGOPS.5102.158a.2018;	MGOPS.5102.160.2018;	MGOPS.5102.155.2018;
MGOPS.5102.134.2018;		

specjalne zasilki celowe:

MGOPS.5102.133.2018;	MGOPS.5102.152.2018;	MGOPS.5102.81.2018;
MGOPS.5102.142.2018;	MGOPS.5102.78.2018;	MGOPS.5102.52.2018;
MGOPS.5102.135.2018;	MGOPS.5102.136.2018;	MGOPS.5102.151.2018;
MGOPS.5102.153.2018.		

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny m.in. decyzje o wysokości świadczenia rentowego lub emerytalnego, zaświadczenia lekarskie, karty informacyjne ze szpitala, faktury za zakup leków, oświadczenia klientów o dochodach, zaświadczenia z PUP.

Pomoc w formie zasiłków celowych, w tym specjalnych zasiłków celowych, przyznawana była w oparciu o aktualne przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego oraz rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, które przywoływano z błędnym rokiem wydania. W decyzjach widniało również upoważnienie Kierownika lub pracownika do wydawania decyzji z zakresu pomocy społecznej.

W części decyzji, wydanych na zasilki celowe, w tym specjalne zasilki celowe, pomoc przyznano w sposób nieprawidłowy, tj. nie od daty złożenia wniosku, co jest niezgodne z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

W postanowieniu skontrolowanych decyzji określano, na jaki cel pomoc została przyznana, na jaki miesiąc, w jakiej kwocie oraz sposób i termin wypłaty świadczenia.

Zespół kontrolny stwierdził, że sprawdzonym decyzjom nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując stronę, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w uzasadnieniu natomiast stosując zapis, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

W pouczeniu skontrolowanych decyzji informowano stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji oraz o prawie do zrzeczenia się odwołania i jego skutkach.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Metody i formy opieki nad osobami samotnymi, starszymi

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stopnicy nie realizuje pomocy w formie usług opiekuńczych, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami, obejmującymi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Z informacji Kierownika Ośrodka (Zał. Nr 4), MGOPS nie realizuje powyższego zadania, z uwagi na brak zgłoszonych w tym zakresie potrzeb. W kilku przypadkach usługi są świadczone przez Caritas Diecezji Kieleckiej w ramach projektu „Nowy wymiar życia”. Ponadto osobami niepełnosprawnymi, niesamodzielnymi zajmują się członkowie rodzin, którzy z tego tytułu pobierają specjalny zasiłek dla opiekuna, specjalny zasiłek opiekuńczy lub świadczenie pielęgnacyjne. Zaznaczyć należy, że Ośrodek posiada Uchwałę Rady Gminy w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz ma zapewnione środki na realizację tego celu w budżecie gminy.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek realizował zadanie związane ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej) dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

Ośrodek zatrudnia na umowę zlecenie terapeutę - logopedę, posiadającego kwalifikacje do wykonywania zawodu oraz staż pracy w placówce oświatowej, do której uczęszczają dzieci z zaburzeniami rozwoju lub upośledzeniem umysłowym.

W 2018 roku z tej formy pomocy skorzystały **2 rodziny**.

Podczas kontroli sprawdzono następujące akta:

MGOPS.5122.1.2018; MGOPS.5122.2.2017; MGOPS.5122.3.2018.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej rodziny.

Pomoc przyznawana była w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia

22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych oraz upoważnienia Kierownika MGOPS do wydawania decyzji z zakresu pomocy społecznej. Powyższe akty prawne przywołano z aktualnymi publikatorami. W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych nie przywołano rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

W postanowieniu decyzji określono: dla kogo przyznano usługi, na jaki okres, ilość godzin w miesiącu dla danego zakresu usług, zasady ponoszenia odpłatności, wskazano też przez kogo usługi będą wykonywane, natomiast w decyzjach nie wskazano liczby świadczonych godzin w poszczególne dni, w dwóch decyzjach nie określono w jakie dni tygodnia usługi będą świadczone, a w jednej pełnego kosztu godziny.

Decyzjom nadano rygor natychmiastowej wykonalności, wpisując art. 108 k.p.a. jedynie w podstawie prawnej.

W pouczeniu skontrolowanych decyzji, informowano stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji oraz powoływano się na art. 127 a k.p.a., mówiący o prawie strony do zrzeczenia się odwołania i skutkach tego zrzeczenia.

Osoby wymagające opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy usługowej i opiekuńczej w miejscu zamieszkania, Ośrodek skierował do domu pomocy społecznej. W 2018 roku w domach pomocy społecznej przebywały 3 osoby z terenu Gminy Stopnica.

Metody pracy socjalnej wykorzystywane w ośrodku pomocy społecznej

Praca socjalna (art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Praca socjalna jest świadczona osobom i rodzinom przez pracowników socjalnych Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w następujący sposób:

1. Pomoc w uzyskaniu świadczeń emerytalno-rentowych, z tytułu alimentów.
2. Pomoc i edukacja w zakresie gospodarowania budżetem domowym.

3. Pomoc w załatwianiu pobytu i dotarciu do szpitala.
4. Pomoc w załatwianiu wizyty lekarza bądź pielęgniarki w domu, wizyt w poradniach specjalistycznych.
5. Pomoc w pozyskaniu sprzętu medycznego, ortopedycznego.
6. Aktywizowanie klientów do dbania o zachowanie porządku i ładu w otoczeniu, zachowaniu higieny osobistej.
7. Pomoc w załatwianiu formalności, celem umieszczenia w zakładzie opiekuńczo – leczniczym.
8. Asystowanie podopiecznym w dotarciu do placówek służby zdrowia, powiatowego urzędu pracy oraz na komisję do spraw orzekania o niepełnosprawności.
9. Podejmowanie działań na rzecz zapewnienia opieki osobie starszej lub niepełnosprawnej przez rodzinę.
10. Pomoc w uzyskaniu możliwości pobytu w środowiskowym domu samopomocy.
11. Działania interwencyjne w sytuacji naruszania dobra dziecka.
12. Współpraca ze szkołami, przedszkolami, pedagogami szkolnymi, policją, kuratorami sądowymi, służbą zdrowia, itp.
13. Mobilizowanie osób do aktywnego poszukiwania pracy.
14. Wskazywanie aktualnych ofert pracy.
15. Motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych.
16. Pomoc w uzyskaniu poradnictwa rodzinnego, prawnego, psychologicznego w rozwiązywaniu problemów rodzinnych, kierowanie osób do Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Busku Zdroju oraz punktu nieodpłatnej pomocy prawnej.
17. Udzielanie poradnictwa w samodzielnym rozwiązywaniu problemów.
18. Kierowanie wniosków z urzędu do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stopnicy.
19. Pomoc w uzyskaniu skierowania na leczenie odwykowe osoby uzależnionej.
20. Podejmowanie działań zmierzających do podjęcia leczenia w placówce PZP.
21. Praca z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, celem jego powrotu do rodziny.
22. Wprowadzenie do rodziny i współpraca z asystentem rodziny.
23. Opiniowanie sytuacji rodzin na potrzeby uczelni, organizacji pozarządowych, fundacji.

24. Monitorowanie sytuacji rodzin, w której była prowadzona procedura „Niebieskiej Karty”.
25. Pomoc w uzyskaniu specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.
26. Pomoc w sprawianiu pogrzebu.
27. Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych oraz wypełnianiu różnego rodzaju wniosków.

Jednym z narzędzi pracy socjalnej z osobami ubiegającym się o pomoc jest kontrakt socjalny, który ma na celu zobowiązanie zainteresowanego do podjęcia wspólnie z pracownikiem socjalnym określonych działań zmierzających do poprawy trudnej sytuacji życiowej. W ramach prowadzonej pracy socjalnej w 2018 roku zawarto 13 kontraktów socjalnych.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

Analiza dokumentów, na podstawie których działa MGOPS wykazała, że brak jest zastrzeżeń do Statutu i Regulaminu kontrolowanej jednostki.

W trakcie przeprowadzonej kontroli kompleksowej ustalono, że pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, zasiłku celowego, specjalnego zasiłku celowego oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi przyznawano celowo i zasadnie.

Warunki lokalowe Ośrodka Pomocy Społecznej są złe, w jednym pokoju pracuje trzech pracowników socjalnych, klienci nie mają możliwości swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Kierownik, pracownicy socjalni oraz osoba świadcząca specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi posiadają odpowiednie kwalifikacje i staż pracy, wymagane na zajmowanych stanowiskach pracy.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej, w Ośrodku zatrudnionych jest nie mniej niż 3 pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy, a na jednego pracownika przypada 41 rodzin, objętych pracą socjalną.

W aktach znajdują się m.in. aktualne zaświadczenia o wysokości wynagrodzeń, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, decyzje o wysokości renty, emerytury,

orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia lekarskie, oświadczenia klientów, faktury za zakupione leki.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W październiku 2018 roku zasiłki stałe zostały przeliczone zgodnie z obowiązującymi kryteriami dochodowymi, wynikającymi z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Decyzje zostały zmienione z urzędu, a przed ich wydaniem zostały przeprowadzone aktualizacje wywiadów środowiskowych.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych, wydanych w zakresie pomocy społecznej przywoływano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, a także rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, którego brak odnotowano w podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych, wydanych na usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Wymienione powyżej akty prawne widniały w decyzjach z aktualnymi publikatorami. W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych przywołano również upoważnienie Kierownika MGOPS lub pracownika do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

W podstawie prawnej decyzji wydanych w ramach Programu dożywiania odnotowano brak Uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020, w związku z którą realizowano pomoc w zakresie dożywiania w 2018 roku. Uchwała widniała w uzasadnieniu decyzji, natomiast przywołano ją z nieaktualnym numerem.

W postanowieniu decyzji przyznających posiłek brak było informacji o cenie jednostkowej posiłku, natomiast w decyzjach na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi nie wskazano liczby świadczonych godzin w poszczególne dni, w dwóch decyzjach nie określono w jakie dni tygodnia usługi będą świadczone, a w jednej pełnego kosztu godziny.

Pozytywnym jest fakt, że w szkołach na terenie Miasta i Gminy Stopnica dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Zespół kontrolny stwierdził, że w części decyzji przyznających zasiłki celowe z dożywiania, zasiłki celowe oraz specjalne zasiłki celowe pomoc przyznano w sposób nieprawidłowy, tj. nie od daty złożenia wniosku, co jest niezgodne z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

Zespół inspektorów odnotował, że sprawdzonym decyzjom administracyjnym, wydanym w zakresie pomocy społecznej, nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując klienta o tym fakcie, w uzasadnieniu natomiast stosując zapis, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a. Wyjątek stanowiły decyzje na specjalistyczne usługi opiekuńcze, w których rygor widniał jedynie w podstawie prawnej.

MGOPS w Stopnicy nie realizuje usług opiekuńczych, z uwagi na brak zgłoszonych w tym zakresie potrzeb. W kilku przypadkach usługi są świadczone przez Caritas Diecezji Kieleckiej w ramach projektu „Nowy wymiar życia”. Ponadto osobami niepełnosprawnymi, niesamodzielnymi zajmują się członkowie rodzin, którzy z tego tytułu pobierają specjalny zasiłek dla opiekuna, specjalny zasiłek opiekuńczy lub świadczenie pielęgnacyjne. Zaznaczyć należy, że Ośrodek posiada Uchwałę Rady Gminy w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz ma zapewnione środki na realizację tego celu w budżecie gminy.

W pouczeniach decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz informowano klientów o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a., mówiącego o tym, że w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję, a z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że Ośrodek w kontrolowanym okresie wykorzystywał kontrakt socjalny jako instrument pracy socjalnej, bowiem pracownicy socjalni w 2018 roku zawarli 13 kontraktów socjalnych z klientem pomocy społecznej.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Kierownika Ośrodka oraz pracowników socjalnych.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Kierownikiem placówki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. Nr 61 poz. 543 ze zm.).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

1. Protokół z przeprowadzonych oględzin dot. bazy lokalowej MGOPS.
2. Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze.
3. Tabela sporządzona przez Kierownika MGOPS pt. „Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS”.
4. Protokół przyjęcia ustnego oświadczenia dot. usług opiekuńczych.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

1. Renata Gwóźdź
2. Barbara Smolanko
3. Katarzyna Wach

ŚWIĘTOKRZYSKI

URZĄD WOJEWÓDZKI W KIELCACH
Kielce, dnia 07.02.2019 roku
Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia
ul. IX Wieków Kielce 3, 25-516 Kielce

Ze strony kontrolowanej:

KIEROWNIK
Miejsko-Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Stopnicy
mgr Ewa Maporowska

Data i podpis: *Otrzymałam odejście*
MIEJSKO-GMINNY
OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
w Stopnicy 18

ul. Tadeusza Kościuszki 2, 28-130 Stopnica
NIP: 655-16-68-292 REGON: 290421341

Zapoznałam się z treścią protokołu